
Fra: Hanne Beth Takvam-Borge [mailto:hannebethtakvamborge@gmail.com]

Sendt: 24. april 2014 22:35

Til: Postmottak HOD

Kopi: rascheline@hotmail.com; Lene Eriksen

Emne: Høringssvar fra Kriesesenteret - reservasjonsordning for fastleger

Viser til høringsbrev 21.01.2014 om reservasjonsordning for fastleger. I høringsbrevet åpnes det for at også de som ikke står oppført på høringslisten kan gi høringsuttalelse. Vi takker for denne muligheten, og gir med dette vårt syn på saken som vi ber departementet om at registreres som en egen høringsuttalelse.

Innledningsvis stusser vi på bruk av begrepet «å henvise». Oss bekjent, henviser ikke fastleger til utførelse av aborter. Kvinnen tar selv den avgjørelsen. Fastlegens rolle er å fastslå en noenlunde nøyaktig termin dato, samt å drøfte abortspørsmålet med pasienten dersom dette er pasientens ønske.

Nærmere om beboere på Kriesesenteret og deres særstilling.

Gravide, mishandlede og voldtatte kvinner er langt mer sårbar enn de aller fleste andre av våre beboere. Ikke nok med at kvinnene er traumatiserte etter nylig å ha flyktet fra vold og voldtekt. Disse kvinnene forventes også å skulle ta et livsviktig valg mens klokken tikker mot tolv uker. Ofte aner ikke kvinnene hvor mange uker de har vært gravide. Da er fastlegen den som skal hjelpe henne å få visshet. Våre kvinner risikerer å møte en fastlege som av egen samvittighet ikke vil fastslå svangerskapets varighet, og velger å ikke drøfte eventuell avslutning av svangerskap med henne. Hvor stor skade møtet vil gjøre på kvinnen, beror på den enkelte kvinne. At møtet vil skade henne, vet vi.

Tidspunktet for når kvinnen åpner seg for oss er helt avgjørende. Noen ganger når vi gjennom og får prate med kvinnene om graviditet *før* de har vært hos legen for å fastslå om de er gravide. Vet vi at kvinnen er gravid og hvem som er hennes fastlege, *før* graviditeten er fastslått, kan vi advare henne. Mange tilfældigheter skal klaffe for at vi skal ha mulighet til å advare.

I for mange tilfeller vet vi ikke at kvinnen er gravid før hun oppsøker legen. I enda flere tilfeller er ikke de vold- og voldtektsutsatte kvinnene hos oss når de oppdager graviditet.

I mange tilfeller er det fastlege som er første instans i hjelpeapparatet. En førsteinstans som både reparerer skader, fastslår eventuell graviditet, drøfter eventuell abort, og orienterer kvinnene om Kriesesenterets tilbud.

Mange kvinner som voldtas og mishandles i Norge er fremmedspråklige og relativt nye i landet. Sannsynligheten for at disse kvinnene har en reserverende lege uten å vite det er stor.

På Kriesesenteret i Bergen har vi i lang tid vist gravide kvinner til sin fastlege for å ta, enten en ytterligere, eller den avgjørende samtale før valget om å beholde barnet eller ei. Det er fastlegen som endelig kan bekrefte en graviditet, og det er fastlegen som kan uttale seg om hvor fremskreden graviditeten er. Det er fastlegen som kan beskrive hendelsesforløp og orientere kvinnen om hvor hun skal henvende seg. Vi har ikke et ønske om å overta store deler av fastlegens rolle. Fastlegen er en del av kvinnens nettverk som også vil være der etter hun har flyttet fra Kriesesenteret.

Noen av våre kvinner har støtt på leger som har reservert seg. Noen har støtt på leger og helsepersonell som har fordømt det valget de har tatt. Andre har møtt leger som har svart; "Jeg personlig mener abort er barnedrap, jeg vil henvise deg til en annen lege". Til felles har de at legene har fått legge sten i deres allerede tunge bær. Kvinnene har opplevd langvarige traumer etter møtet. Flere kvinner har valgt å forbli gravide mot egen vilje, fordi de har møtt fordømmelse fra en lege de har stolt på. Våre kvinner er de aller mest sårbare, og vi svarer på vegne av våre kvinner.

Vi på det sterkeste fraråde å gi fastleger mulighet til å reservere seg mot å informere og drøfte abortspørsmål med kvinner.

Med vennlig hilsen Kriesesenteret i Bergen